

دانشکده بهداشت
گروه آموزشی بهداشت عمومی

طرح دوره Course Plan

مشخصات فراگیران			مشخصات درس				
رشته تحصیلی: بهداشت عمومی			عنوان واحد درسی: بیماری های شایع کودکان و نوزادان و طرق پیشگیری از آن				
مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته			نوع واحد درسی: نظری				
ترم تحصیلی:			کارآموزی:	کارآموزی:	عملی:	نظری: ۲	واحد
بخش:	سال:	کارآموز	کارآموزی:	کارآموزی:	عملی:	نظری: ۳۴	ساعت
بخش:	سال:	کارورز	تاریخ تصویب برنامه آموزشی توسط وزارت بهداشت: ۱۳۰۰/۰۰/۰۰			پیشنیاز: ندارد	کد درس: ۲۹
بخش:	سال:	دستیار					
سایر:			سایر:				
مشخصات مسئول درس							
رشته تحصیلی: بهداشت مادر و کودک			نام و نام خانوادگی: فاطمه جعفری				
رتبه علمی: استادیار			مقطع تحصیلی: دکترای تخصصی				
پست الکترونیک: fjafari@zums.ac.ir			شماره تماس:				
آدرس محل کار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی زنجان							
نام و نام خانوادگی سایر مدرسان:							
بازنگری بر اساس نیاز جامعه:			تاریخ تدوین طرح درس توسط مدرس: ۱۴۰۲/۰۶/۲۶		نحوه برگزاری دوره:		
شماره جلسات بازنگری شده:	تاریخ تصویب توسط شورای EDC: ۰۰/۰۰/۰۰		تاریخ تأیید توسط شورای EDO: ۱۴۰۲/۰۶/۲۹		ترکیبی	مجازی	حضور

--	--	--	--	--	--

اهداف آموزشی

❖ هدف کلی:

آشنایی با اهمیت سلامت نوزادان و کودکان و عوامل موثر بر مرگ و میر کودکان و نوزادان
 آشنایی با بیماری ها و مشکلات شایع نوزادان و راه های پیشگیری
 آشنایی با بیماری ها و مشکلات شایع کودکان و راه های پیشگیری
 آشنایی با بیماری های عفونی شایع نوزادان و کودکان و راه های پیشگیری

❖ اهداف اختصاصی (رفتاری): در پایان برنامه آموزشی، انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

مرگ نوزادی (NMR) را تعریف کند.
 مرگ شیرخوار (IMR) را تعریف کند.
 مرگ حول تولد (PMR) را تعریف کند.
 مرگ و میر زیر ۵ سال (U5MR) را تعریف کند.
 علل مرگ نوزادی را نام ببرد.
 علل مرگ شیرخوار را نام ببرد.
 علل مرگ زیر ۵ سال را نام ببرد.
 استراتژی های عمده در کاهش مرگ و میر نوزادان و کودکان را توضیح دهد.
 ویژگیهای نوزاد سالم را بیان کند.
 مراقبت فوری پس از تولد در نوزاد را شرح دهد.
 شیوه تعیین نمره آپگار را توضیح دهد.
 شیوه مراقبت از بند ناف، چشم ها و پوست کودک را شرح دهد.
 تغییرات طبیعی دوران نوزادی در هر یک از سیستم های بدن نوزاد را توضیح دهد.
 تغییرات غیر طبیعی دوران نوزادی در هر یک از سیستمهای بدن را توضیح دهد.
 مانورهای اساسی دوران نوزادی را نام برده و شیوه صحیح انجام آن را نمایش دهد.
 نوزاد نارس و نوزاد با وزن کم موقع تولد و نوزاد با تاخیر رشد داخل رحمی را تعریف کند.
 علل و عوامل موثر در تولد نوزاد نارس و با وزن کم موقع تولد را توضیح دهد.
 عوارض و بیماریهای همراه تولد نارس و با وزن کم موقع تولد را توضیح دهد.
 جدول دوبوویتر و شیوه نمره گذاری آن را توضیح دهد

نحوه مراقبت و تغذیه نوزاد آسیب پذیر را شرح دهد.

راه های پیشگیری از تولد نوزاد نارس و کم وزن را بیان کند.

نوزاد دیررس و نوزاد با جثه بزرگ برای بارداری را تعریف کند.

علل و عوامل موثر در تولد نوزاد دیررس را بیان کند.

عوارض و بیماری های همراه تولد دیررس را توضیح دهد.

نوزاد با جثه بزرگ برای بارداری را تعریف کند.

علل و عوامل موثر در تولد نوزاد با جثه بزرگ برای بارداری را شرح دهد.

عوارض و بیماری های همراه تولد نوزاد با جثه بزرگ برای بارداری را شرح دهد.

نحوه ارزیابی رشد جسمی کودک و شاخص تن سنجی در کودکان را شرح دهد.

شیوه ارزیابی کودک از نظر وزن و شیوه پیگیری اختلالات آن را توضیح دهد.

شیوه ارزیابی کودک از نظر قد و شیوه پیگیری اختلالات آن را توضیح دهد.

شیوه ارزیابی کودک از نظر دور سر و شیوه پیگیری اختلالات آن را توضیح دهد.

نمودار رشد مربوط به وزن، قد و دور سر را تفسیر کند.

موارد ارزیابی وضعیت عمومی شیرخوار کمتر از ۲ ماه را توضیح دهد.

موارد ارزیابی وضعیت عمومی کودک ۲ ماهه تا ۸ ساله را توضیح دهد.

کودک را از نظر بینایی ارزیابی کند.

شیوه ارزیابی وضعیت تکاملی کودک را شرح دهد.

شاخص های سوء تغذیه در کودکان و تقسیم بندی و اترولو را توضیح دهد.

مزایای تغذیه با شیر مادر را بیان کند.

نشانه های کاذب ناکافی بودن شیر مادر را توضیح دهد.

نحوه تغذیه با شیر مادر در شرایط خاص شیرخوار را شرح دهد.

شیوه های ذخیره سازی شیر مادر را بیان کند.

پوزیشن های مختلف شیردهی را توضیح دهد.

نحوه شروع و ادامه تغذیه تکمیلی را به مادر توضیح دهد.

فیزیوپاتولوژی بروز زردی و هیپربیلی روبینمی را شرح دهد.

علل بروز زردی در نوزاد را بیان کند.

تظاهرات بالینی زردی را ذکر کند.

تشخیص های افتراقی زردی را بیان کند.

زردی فیزیولوژیک را توضیح دهد.

زردی همراه با شیر مادر را توضیح دهد.

هیپربیلی روبینمی پاتولوژیک را توضیح دهد.

کرنیکتروس را تعریف کند.

تظاهرات بالینی کرنیکتروسرا بیان کند.

نحوه پیشگیری از ایجاد کرنیکتروس را شرح دهد.

تدابیر درمانی هیپر بیلی روبینمی (فتوتراپی و تعویض خون) را بیان کند.

انواع تشنج را نام ببرد.

علل بروز تشنج را بیان کند.

تشنج ناشی از تب را توضیح دهد.

نحوه افتراق تشنج از لرزش های عضلانی نوزاد را بیان کند.

تدابیر درمانی و اقدامات لازم هنگام بروز تشنج را توضیح دهد.

علل ، علائم ، طرق پیشگیری و تدابیر درمانی کم خونی فقر آهن را توضیح دهد.

علل ، علائم ، طرق پیشگیری و تدابیر درمانی تالاسمی ماژور را توضیح دهد.

علل ، علائم و تدابیر درمانی فاویسم را توضیح دهد.

علل ، علائم ، طرق پیشگیری و تدابیر درمانی هموفیلی A را توضیح دهد.

پاتوژنز بیماری همولیتیک ناشی از ناسازگاری RH را توضیح دهد.

تظاهرات بالینی بیماری همولیتیک ناشی از ناسازگاری RH نوزاد را توضیح دهد.

تشخیص و تدابیر درمانی بیماری همولیتیک ناشی از ناسازگاری RH را توضیح دهد.

روش جلوگیری از حساس شدن به RH را توضیح دهد.

علل ، علائم ، طرق پیشگیری و تدابیر درمانی هموفیلی A را توضیح دهد.

پاتوژنز بیماری همولیتیک ناشی از ناسازگاری RH را توضیح دهد.

تظاهرات بالینی بیماری همولیتیک ناشی از ناسازگاری RH نوزاد را توضیح دهد.

تشخیص و تدابیر درمانی بیماری همولیتیک ناشی از ناسازگاری RH را توضیح دهد.

روش جلوگیری از حساس شدن به RH را توضیح دهد.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در برفک دهان را شرح دهد.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در تبخال دهان را شرح دهد.

تفاوت اسهال حاد و مزمن را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در اسهال را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در استفراغ را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در ریفلاکس معده- مری را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در بیماری سلیاک را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در فنیل کتونوری را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در هیپوتیروئیدیسم را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در دیسپلازی مادرزادی هیپ را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در club foot را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در شکاف کام و شکاف لب را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در هیدروسل را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در کریپتورکیدسم را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در هیپوسپادیاس و اپیسپادیاس را بیان کند.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در هیدروسفالی و میکروسفالی را بیان کند.

کودک مبتلا به سرفه و تنفس مشکل را ارزیابی کند.

کودک مبتلا به اسهال ارزیابی کند.

کودک مبتلا به گوش درد ارزیابی کند.

کودک مبتلا به گلودرد ارزیابی کند.

سایر مشکلات در کودک ارزیابی کند.

نحوه طبقه بندی و درمان کودک بیمار را شرح دهد.

نحوه مشاوره با والدین کودک بیمار را شرح دهد.

نکات مهم تغذیه کودک بیمار را بیان کند.

الگوی تنفسی طبیعی در نوزاد سالم را توضیح دهد.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در آپنه را توضیح دهد.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در بیماری غشای هیالین را توضیح دهد.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در تاکی پنه نوزادی را توضیح دهد.

علائم، تشخیص، تدابیر درمانی در آسپیراسیون مکونیوم را توضیح دهد.

❖ اهداف عاطفی:

- دانشجو ضمن پذیرفتن اهمیت سلامت کودکان و نوزادان به ارزش این درس در حفظ کودکان کشور پی ببرد و قلبا خود را مقید به فراگیری و استفاده از این دانش بداند.

❖ اهداف روانی حرکتی:

روش های تدریس

ایفای نقش	بحث گروهی	پرسش و پاسخ	سخنرانی
پانل	PBL	نمایش عملی	کارگاه آموزشی
گروه کوچک	جورنال کلاب	گزارش صبحگاهی	گردش علمی
بیمار شبیه سازی شده	Case Based Discussion	Grand Round	Bedside teaching

سایر روش های تدریس:

مواد و وسایل آموزشی

کتاب	جزوه	پاورپوینت	وایت برد	تصویر / عکس	کاتالوگ / بروشور	نمودار / چارت
------	------	-----------	----------	-------------	------------------	---------------

فایل صوتی	فیلم آموزشی	نرم افزار	ماکت	اشیاء واقعی	بیمار استاندارد شده	بیمار واقعی
سایر مواد و وسایل آموزشی:						
مکان برگزاری آموزش						
کلاس	سالن کنفرانس	سایت اینترنت	وب (مجازی)	Media Lab	Skill Lab	عرصه درمانگاه / بخش جامعه
سایر مکان های آموزشی:						
تجارب یادگیری (مرتبط با استاد)						
•						
تکالیف یادگیری (مرتبط با فراگیر)						
•						
ضوابط آموزشی و سیاست های مدرس انتظارات: حضور به موقع و فعال در کلاس، اجراء تکالیف مربوطه، عدم غیبت بیش از حد مجاز آموزشی مجازها: غیبت در حد مجاز آموزشی محدودیتها: عدم پاسخگویی به تماسهای تلفن همراه و نیز ارسال پیامک، پرهیز از خوردن و آشامیدن در حین تدریس در کلاس، اجتناب از انجام هرگونه عملی که موجب حواسپرتی سایر دانشجویان شود.						
توصیه های ایمنی (دروس عملی / آزمایشگاهی / بالینی / عرصه)						
فهرست منابع درسی • حاتمی حسین، رضوی سید منصور، افتخار اردبیلی حسن و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی جلد ۱ و ۲ تهران: انتشارات ارجمند • اصول بیماری های کودکان نلسون • راهنمای کشوری مراقبت کودک بیمار، وزارت بهداشت درمان آموزش پزشکی، اداره سلامت کودکان						
روش ارزیابی						
گسترده پاسخ	کوتاه پاسخ	چند گزینه ای	جورکردنی	صحیح / غلط	OSCE	Long Case
Log Book	Portfolio	360 ⁰	Key Feature	Mini CEX	DOPS	Short Case

مصاحبه	چک لیست	PUZZLE	CRP	SCT	PMP	Clinical Work Sampling
سایر: تکالیف عملی						
بارم بندی نمره (از ۲۰ نمره: نظری ۲۰)						
کار عملی: نمره		تکالیف کلاسی: نمره		حضور و مشارکت فعال: ۲ نمره		
امتحان پایان ترم/ دوره: ۸ نمره		امتحان میان ترم/ دوره: نمره		کوئیز: نمره		
سایر موارد:						

جدول ترتیب و توالی عناوین برنامه نظری

شماره جلسه	عنوان جلسه	ملاحظات
۱	اهمیت سلامت نوزادان و کودکان و عوامل موثر بر مرگ و میر کودکان و نوزادان	
۲	ناهنجاری های شایع مادرزادی و بیماری های کروموزومی در نوزادان	
۳	تشخیص نوزادی	
۴	مشکلات تنظیم درجه حرارت بدن در نوزادان	
۵	یرقان نوزادی	
۶	معاینات، مراقبت ها و غربالگری ها در نوزادان	
۷	بیماری های شایع دستگاه تنفسی در کودکان	
۸	بیماری های شایع دستگاه گوارشی در کودکان	
۹	بیماری های شایع دستگاه ادراری در کودکان	
۱۰	بیماری های شایع دستگاه عصبی در کودکان	
۱۱	بیماری های شایع پوستی در کودکان	
۱۲	بیماری های شایع روانی در کودکان	
۱۳	کم خونی ها	
۱۴	سوتغذیه و کمبود های ویتامینی	
۱۵	مشکلات اجتماعی در کودکان	
۱۶	سوانح و حوادث و مسمومیت ها در کودکان	
۱۷		

*توجه: تاریخ شروع و پایان، در زمان آغاز برنامه آموزشی، توسط مسؤول درس/ کارشناس آموزش، به اطلاع فراگیران رسانیده خواهد شد.